

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica II. Qvadragesimæ. Fili Dauid, miserere mei. Filia mea male à
dæmonio vexatur. Matt. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

¶ Dat. in quam Amanum egisti ipsamet. 4. Tu es, qualis Lycomedes Rex, teste Plutar. in Thesoo: qui regno pullum Theseum; à te perentem auxilium sese in regnum vindicandi; dueis in montem, tuum illi regnum ostentans, pollicensq; opem: at simul præcipitem inde deturbas. Sic tecū agit diabolus, superbe. At nihil peragit cum Christo. Ergo ad alia.

**¶ Tert. us-
ne gloria.** Assumpsit eum in S. ciuitatem, & statuit superpinn. &c: O superbia! Angelos coelo, Adam paradiso, Amanum asta eiecessi: hunc quō? Mitte te deorsum. Parunane alte descendit à summo calo egressio eius. Psalm. 18. in terram, in præsepium, in desertum: breui post ad Crucem, mortem, sepulcrum, infernum. i. Sol. 4. Reg. 20. in gratiam Regis Ezechiaz, reduxit umbram per decem lineas, quibus descenderat. Et Christus descenderat iam decem lineas per nouem choros Angelorum; deo in decimo, Homo factus est. Vere Minuisti eum paulo minus ab Angelis. Psal. 8. Sta; Non ultra; habet epigrapha columnæ Herculis. Quin, ultra; sed non modo. Postea descendet ad inferos. Vxibit!

PARS V.

Cur tria fuerit tentatio?

1. **Quia tri-**plex natura Christi. **I.** Ed cur tertium tentat? 1. Dubitabat strinequā de mysterio Incarnationis quod tribus constat naturis in una hypostasi: Itaq; impetebat Corpus, per gulam: Animam, per ambitionem: Diuinitatem, per gloriam vanam. 2. Et vero hæc tria sunt, vnde cætera dimanant peccata omnia: Sicut Physicis tria rerum sunt principia, vnde formantur omnia; Materia, Forma, Priuatio. 3. Sic, i. Ioann. 2. Omne, quod est in mundo, aut est concupiscentia carnis; aut concupiscentia oculorum; aut superbia vita.
2. **Tria sūt
peccata
principia.**
3. **Triare-
rum prin-
cipia.**
4. **Quia
Tres ani-
ma motus.**
4. Cœli voluntur motu trino: Naturali, Violento, seu motu raptus & Trepidationis: sic anima mouetur motu quasi

naturali superbiæ, ab occasu humilitatis ad ortum vanæ gloriæ: Violento Ambitionis, ab Oriente gratiæ, ad occidentem peccati: Trepidationis, in gulosis ac vinosis. 5. Homicida Iob. 2. Reg. 18. tribus. **Quia** haftis traiecit cor Absalonis, pendens è **Tria Satanae** queru: Ita Satan, homicida ab initio peccatores, è sterili queru mundi pendentes, tribus passionibus dictis transfigedit.

II. At istis Christus tria validissima ob. **Igitur tria** iestat: Gulæ, ieunium: Superbiæ, humiliatatem: Ambitioni, paupertatem. Hitres sunt lapilli limpidi, quibus David Goliath stravit primum, deinde in Caluaria Crucis pedo, & quinque vulnerū saxis obtruncavit, & opimis expoliavit. 1. Reg. 16.

Perora. Vide Iesum Victorem: Philisthem prostratum, Holofernem obtruncatum, Amanum suspensum, Assuerianum edictum, de nobis delendis, deletum. &c.

DOMINICA II. QVADRAGE-
GESIMA.

Fas mihi per Te, causâ Tuâ, (Germane Lector, & Romane) quod autor in hac posuit Dominica & exposuit Euangelium de Transfiguratione, in Feriam id quintam, retro proximam, reijere: exq; ea huc transmigrare illud de Chananea. Vt, quod Romanus, Germanusq; iuxta hodie pro concione recitare iam à tempore immemoriali consueimus, adeq; prescripsimus, David preci, da Iuri: & Accipe.

**Fili David, miserere mei. Filiamea
male à demonio vexa-
tur. Matt. 15.**

THec uitis vidua, 2. Reg. 14. filium suum unicum, à cognatis ad cædem postulatum, Davidi supplices cum lachrymis facta, sibi vitæ condonari impetravit. Ita Chananea suam sibi à Domino.

De qua nos

I. **Quanta vis in ſu Orationi?**

M 2

II. **Quo**

II. Quæ partes sînt & Orationis & orantia?
III. Quæ voces Chanaææ que Curiſli?

P A R S I.

Quanta vis inſit orationi.

I. Nfluentias coeleſtes Philosophi admi-
trati ſempre ſunt adeo, vt, quarū cau-
ſas rerum indagare nulli quibant, eas ad
influxus cœlorum referrent. Huc Euri-
pi, marisque reciprocatio; metallorum
ſub terra excoſtio; varia corporum in-
teriorum affectio, quod magnes ferrum,
ſeſtuccia ſuę cinum trahat; huc refertur.
At influxus Orationis nimium quanto
maiores ſunt, adeoque diuiniores! Vto-
mnem exuperet naturam vis orationis, ait S.
Chryſſott. hom. 13. in Ephes. Addubitas?

*Oratio fu-
perat
1. cœlorum
vism.*

Eccetibi. 1. Oratio Moysis & Aaron fe-
cit deſiſcere ſeditioſis Core, Datan &
Abyron. Num. 16. 2. Aperuit, & ſuſpendit
mare rubrum tranſeuntib. ſexcentis mil-
libus vigorum. Exod 14. 3. Fornacis Baby-
lonicæ flamas tribus pueris vertit in rorē
& Ethesias. Dan. 4. 4. Iofuæ, cap. 10. Solem
ſtitit. 5. Retro ſolem egit, Iſa 30. Ezechia.
6. Elia oratio obſeruauit, & reſeruauit
cœlos pluuiiales. 3. Reg. 17. 7. Eadem, 2. Reg.
18. ignem cœlo deuoeravit voracem vi-
timæ, aquarum, ſaxorumque. 8. Suſcita-
uit mortuos. 3. Reg. 16.

*2. Natura-
lum vim.*

9. Farinam, 4. Reg. 4. auxit, & oleum. De
huiusmodi influxibus ecqui vñquam
Philosophi?

II. Potestne corpus ſine eibo durare
ſaluum quadraginta dies? At oratione
potuit in Moysè, Exo. 34. In Elia, 3. Reg. 19.
In Iefu, Matt. 4.

Num potest natura, vt, quod natura
graue eſt, aquis innaret? vt ſecuris Elifæ.
4. Reg. 6. Corpus aquis inambulet? vt Pe-
tri, Matt. 14. At oratio id potuit.

*3. Anima-
lum vim.*

III. Tradit Arift. l. 2. de nat. anim. c. 14. ab
Remora, marino pifciculo, naues, quan-
ta quantæ ſint, in rapidiſſimo curſu fiſti

immobiles. Oratio eſt pifciculus in ma-
ri lacrymarum: Ruant naues mundi, dæ-
monum, tentationum. &c. quantiſcumq;
ventis, velis, remiſque; omnes vna fiſtit
oratio iuſti.

IV. Tradit Plut. in conui. 7. Sapient. Collo-
quium Reges inter & Philosophos ha-
bitum ſuper hoc quæſito: Quid fortifi-
mum? Rex AEthiopiac Fortunam. Thales
Necessitatem dicebat. Errabat vterque.
Oratio eſt. Nam 1. Eſt genus dæmoniorum, 4. huma-
nium? Demon quod non ejicitur, niſi in oratione, & ieuiuio. 6. A gen-
2. Hæc de Angelis triumphat: Vt in Ia- 7. Cœlum
cob. Gen. 23. 3. Quid? Regnum cœlorum vim
paritur, & violenti rapiunt illud. Oratione
qua ſine ruunt cætera.

V. Affuerus Rex viginti ſupra cen- 8. Deum
tum prouinciis imperitabat: At ipſi E-
ſtheris oratio: Vt diceret: Etiam, ſi dimidiā
partem regni petieris, dabitur tibi. Eſth. 3. At-
que hoc amplius Rex cœli ſpondet ora-
tioni: Marc. 11. Omnia, que cuque orantes pe-
titis, credite, accipietis. & ſiet vobis.

Deamabat Affuerus gratiam formæ
Eſtheræ? At plus Deus orationem Cha-
nanææ. Quanto magis animæ Christianæ
Sponsæ, terrefrīs Deæ?

P A R S II.

Quæ partes ſint & orationis, & orantis.

I. Chanæa ortum duxit, ait Laſtant. *Perfetta*
l. 2. c. 14. à posteris Chami, filij Noe; *oratio;*
Is ab hoc patre maledictus reſidebat in *pateris;*
Arabia, que Chanaan dicta. In huiniſ manu, vt in tabula, ecce depiſtā orationem
perfictam. 1. Fide: Quia; Omulier magna eſt
fides tua. 2. Item Patientia & perſeuerantia:
Quia, Ecce clamat poſt nos. 3. Item Humilitate:
Quia, Etiam Domine: nam & catelli edunt
de micis. 4. Adde Charitatem: iam quadri-
gam habebis triumphalem Elianam. 4.
Regu. 2. Quæ poſſit etiam in terrium te
cœlum inuehere; vt Paulum.

II. Accepit ad Iefum: egressa prius à terra
male-

Deo coope- maledictionis, Paratus offert Deus gra-
randum ab tiam; sed hominis est, preparare, & offerre
homini. Egrederetur, & accede: Deus ob-
uiam ante progressus est. 1. Ex Chanaan
botrum ferebant in desertum viri duo.
Numer. 13. Botrum salutis in mundo tam
est graue; vt opus habet eas comportatore
socio Deo. 2. Nec Seruator solus erat ba-
biulando crucem, Cyrenaeu admisit. Matt.
27. Dei est dare; tuum acceptare. Christi
est mereri; tuu, merita tibi applicare.

3. Axioma est Philosophis: *Homo homi-
nem generat, & Sol: Aristotel. 2. Phy sic. Ita
Christianis hoc: Deus hominem saluat, &
homo. Augustino istud in ore frequens:
Qui fecit te sine te; non potest saluare te sine te.*

4. Ecce scalam Iacob, Gen. 28. Hæc par-
te vna cœlum; terram altera tangebat;
Angelis, eidem innixis. Sic i cala iustifica-
tionis superne Deum, gratia præuenien-
tem; inferne hominem tangit coope-
rantem; animabus per eā discurrentibus.

PARS III.

Quæ voces Chananæ: quæ Christi?

Fuge pecca- tum. 1. Egressus de finibus. Peccatum fuge: sed &
ius matu-
riem.

Locales occa-
siones. 2. Occasio-
nem.

3. Locum. 3. Locum.

4. Cogita-
tiones.

Ecclesia defini bus. Peccatum fuge: sed &
occasions peccandi; omnesque fi-
nes eius. 1. Egressuris Israëlitis Aegypto
sic mandabat Dominus, Exod. 10. Cuncti
greges pergent vobis cum: non remanebit ex eis
vngula. Peccator, exi: tua tecum tolle o-
mnia; neu villa remaneat occasio te re-
trahendi. 2. Sauli iussit Deus, 1. Reg. 15.
Percute Amalec; & demolire vniuersa eius;
pecora, domos, domesticaque. Tu pec-
catum. 3. Loth è Sodoma egressus nil re-
liquit, quod retro eum potuisse inuitare.
Gen. 39. Ita vos: credite Angelis Prædicato-
ribus; fugite ad montem pœnitentiae.

4. Moysi. Exod. 32. parum erat, protur-
basse Vitulum aureum; qui in & combusit,
& ontrivit usq; ad puluerem: quem sparsit in
aquam; & dedit ex eo potū filiis Israël. Ita pec-
catum tu, eiusque cineres cogitationem,

& occasionem perseguere. 5. Victima pro
peccato. Leu. 6. Crematur in altari tota
nocte; tollerq; Sacerdos cineres. &c. & auferet
eos extra castra. & usq; ad suillam consumi fa-
ciet. 6. Sara Abrähæ dixit, Gen. 12. Elice an-
cillæ, & filium eius. Tu, peccatum, & matræ eius.

II. Domine, miserere mei. Hæc formulam
ex Davide didicerat, Ps. 50. &c. Vtere ani-
ma chananæ, & fruere. Scriptura tres
mulieres peccatrices memorat: Hæmor-
roissam Fidei: Chananæam, Spei: Ma-
gdalenam, Charitatis exemplum. Vel triū
pœnitentiæ partium imaginem præbent
istæ. 1. Contritionis; 2. Confessionis; 3.
Satisfactionis.

*Non respondit illi verbum: Nectamen de-
spondit illa animum. Instat: amicos soli-
tia Cha-
ritati Christi: Hi monent, Dimitte eam. &c. nana.*
O mulier, Domini quæreris gratiam: at nō
metuis offensam; dum, velut eo deserto,
convertiste ad Apostolos deprecatores?
Hodie te hæretici in hoc condemnant.
At laudat Dominus.

*Non sum missus, nisi &c. Non audit illos,
non illam: nec illa Ipsum, reclamat: Do-
mine, adiuuame. (Fac ethopœiam hic pa-
theticam supplicantis foeminæ, cum Co-
municatione facta cum Auditoribus. De-
num Christum, istis petita abnuentem:
Non est bonum &c. Eia, age Chananæa, vr-
ge, insta. Etiam Domine. Cessas? Perurge.
Regnum cœlorum vim patitur. Esto violenta.
Sed & catelli comedunt demicis Dominorū suo-
rū. Euge: peruicisti bene peruicax fo-
mina!*

III At cur toties repulsam tulisti? 1. An
in pœnam tuam; cuius culpa tua fuit ob-
fessa filia? 2. An, quod Chananæa esse, de
maledictione Chami? 3. An, quod preces,
in statu peccatafactæ, nullius sint pretij?
Ioann. 9. Peccatores enim non exaudit Deus.
Atqui & Publicanum Luc. 18. exaudiuit:
Et Ezechiam, 4. Reg. 10. Sed dolentes de
peccato; & pœnose instantes orando.

Tu interim catellum te fateris; nor

M 3 Iudæam.